

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

**КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ВНПЗ «Дніпровський
гуманітарний університет»

_____ **Олег КИРИЧЕНКО**

_____ "_____" _____ **2024 р.**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ
(ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА)**

	(назва навчальної дисципліни)
Освітній ступінь	бакалавр
Спеціальність	(назва ступеня вищої освіти – бакалавр або магістр) 242 ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ
Освітня програма	(шифр і назва) Туризм (назва, дата і № наказу про затвердження ОП) 27.04.2023 р. №50-02
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова (обов'язкова або вибіркова)
Мова навчання:	українська

Дніпро – 2024

«Організація туризму (Основи туризмознавства)» // Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2024, 12 с.

РОЗРОБНИК(-И):

Яковлева-Мельник Н.Г., ст. викладач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 22.07.2024 р., протокол №12

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 5 років. 22.08. 2024 р., протокол №12.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Організація туризму» є формування теоретичних, професійних знань і практичних навичок щодо умов та принципів формування програми туристичних подорожей; нарощування географії подорожей турфірмою; технології та організації туристичних подорожей; організації транспортних перевезень та турів; методологічних засад програмного обслуговування; правил виконання туристичних формальностей, забезпечення безпеки туристичних подорожей, виконання претензійної роботи та ін.

Загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК09. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- СК18. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.
- СК19. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- СК20. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.
- СК22. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
- ПРН 2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
- ПРН 3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.
- ПРН 4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
- ПРН 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.
- ПРН 6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
- ПРН 7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.
- ПРН 8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.
- ПРН 9. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних

послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПРН 10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПРН 14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПРН 19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПРН 21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПРН 22. Професійно виконувати завдання в невизначених і екстремальних ситуаціях.

ПРН 23. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН24. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН25. Знати та використовувати у професійній діяльності тенденції розвитку курортної справи.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки): Вивчення навчальної дисципліни «Організація туризму» здійснюється після засвоєння здобувачами знань з навчальних дисциплін Вивчення навчальної дисципліни «Організація туризму» здійснюється після засвоєння здобувачами знань з навчальних дисциплін «Історія світової культури», «Інформатика та сучасні інформаційні системи та технології», «Рекреаційні ресурси».

Результати вивчення навчальної дисципліни «Організація туризму»

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми, здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- 1) *на понятійному рівні:* предмет, мету, задачі, види організації туристичної подорожі; правила та порядок оформлення туристичних документів, виконання всіх видів туристичних формальностей;
- 2) *на фундаментальному рівні:* основи побудови, розрахунку і аналізу сучасної системи показників, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів у сфері туризму; технологію та організацію туристичних подорожей, страхування в туризмі; права і обов'язки туристів та умови виконання претензійної роботи в туризмі; оформлення туристичної звітності; визначення та забезпечення безпеки туристичних подорожей;

3) *на практично-творчому рівні*: параметри створення турпродукту підприємства, форми активізації туристів; умови бронювання туристичного обслуговування та організації обліку і контролю надання послуг;

вміти:

1) *на репродуктивному рівні*: застосовувати правила та моделі формування програм туристичного обслуговування; оформлювати вихідну документацію підприємств сфери туризму, щодо надання транспортних засобів, включаючи страхові поліси;

2) *на алгоритмічному рівні*: оформлювати документацію, щодо організації туристичної подорожі; проводити аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства у сфері транспортних послуг; оформлювати вихідну документацію підприємств сфери туризму, щодо надання транспортних засобів, включаючи страхові поліси;

3) *на евристичному рівні*: розробляти та обґрунтовувати основні напрями удосконалення та підвищення ефективності організації роботи суб'єктів туристичної індустрії, документального їх забезпечення; визначати стратегію і тактику розвитку господарюючого суб'єкта в сфері туризму на основі проведеного аналізу;

4) *на творчому рівні*: застосовувати нові форми та методи обслуговування в туризмі; формулювати рекомендації з підвищення стійкості тур-підприємства; узагальнювати результати проведеної роботи, робити акти виконаних робіт та засад щодо збору відгуків клієнтів, розробляти рекомендації щодо формування психологічного комфорту при здійсненні групових подорожей.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Туризм як суспільне явище.

Роль і місце туризму в сучасному суспільстві.

Соціально-економічні проблеми розвитку туризму в суспільстві.

Основні поняття та визначення в туризмі. Туристична. Туризм.

Туристична діяльність. Туристична інфраструктура. Туристична індустрія.

Туристичні ресурси. Предмет туристичної діяльності. Функції туризму. Умови розвитку туризму. Чинники розвитку туризму. Туристичні ресурси. Види ресурсів та їх значення.

Тема 2. Історичні аспекти розвитку туризму

Періодизація історії туризму. Подорожі та мандрівки стародавнім світом. Подорожі в середні віки. Подорожі та туризм у 17-18 ст. Сучасний світовий туризм. Друга половина 20 століття - сучасний етап історії світового туризму. Історія розвитку туризму в Україні. Український туризм у ХІХ – першій половині ХХ ст. Туризм в Україні 1970-1980-х років. Туризм в Україні на сучасному етапі.

Тема 3. Туризм як вид економічної діяльності

Туризм як вид економіки туризму. Туризм як сфера господарської діяльності. Фактори, що впливають на розвиток туризму. Класифікація туризму за видами та формами. Поняття туристичної послуги, її соціально-економічна характеристика. Сегменти сфери туристичних послуг. Значення сфери послуг та її складової – туризму в структурі національної економіки країни. Соціально-економічне значення сфери послуг. Специфіка виробництва та надання послуг.

Мотивація та потреби споживачів (туристів).

Попит на туристичні послуги та специфіка його формування. Мотивація до подорожей. Затребуваність на міжнародному туристичному ринку. Вимоги споживачів до якості туристичних послуг.

Тема 4. Індустрія туризму та її структура

Загальна характеристика індустрії туризму та її структура. Турагенти та туроператори. Формування системи гостинності. Готелі, аналогічні засоби розміщення та їх класифікація. Ресторани, заклади громадського харчування. Наземний, водний, повітряний транспорт. Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок. Інші види діяльності, характерні для туризму.

Тема 5. Ринок туристичних послуг

Туристичний продукт. Тур як специфічний продукт туристичного ринку. Складові туристичного продукту. Схема формування туристичного продукту. Класифікація турів. Особливості туристичного продукту як товару. Ринок туристичних послуг. Ринок. Суб'єкти туристичного ринку. Споживачі та виробники туристичних послуг. Механізм функціонування туристичного ринку. Сегментація ринку туристичних послуг. Структура туристичного ринку. Система комунікацій на ринку туристичних послуг.

Тема 6. Система показників розвитку туризму

Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку туризму. Статистика туризму: методологія розрахунку та показники розвитку

міжнародного туризму. Сталий розвиток туризму та напрямків. Рекомендації ЮНВТО щодо метрологічної структури туризму. Проблеми обліку туристських витрат і розрахунків. Мультиплікативний ефект у туризмі. Основні показники статистики туризму.

Тема 7. Формування міжнародної туристичної політики

Туристична політика. Міжнародне туристичне співробітництво. Світова туристична політика та роль міжнародних організацій у її формуванні та регулюванні. Всесвітня туристична організація: структура, роль і значення у формуванні міжнародних туристичних обмінів. Комітети та комісії СОТ: їх функції та завдання. Світові туристичні регіони. Формування міжнародних контактів і міжнародна туристична політика. Міжнародні організації: загальні, спеціальні, регіональні та інші. Інтеграційні та глобалізаційні процеси в туризмі. Міжнародна інтеграція в туризмі. Становлення та роль транснаціональних корпорацій у туристичній сфері.

Тема 8. Туристична політика України на сучасному етапі

Структура управління туризмом в Україні. Установи та організації управління туризмом в Україні. Неурядові громадські організації та їх місце в регулюванні та розвитку туристичної сфери. Сучасний стан і перспективи розвитку туризму в Україні.

Показники, що характеризують стан туристичного ринку. Державні, національні програми розвитку основних туристичних напрямків. Законодавчі та підзаконні акти розвитку окремих туристичних дестинацій.

Державна програма розвитку туризму. Програми розвитку окремих видів туризму. Місцеві та регіональні туристичні програми та концепції.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Організація туризму» передбачено:

- для денної форми навчання – екзамен;
- для заочної форми навчання – екзамен.

Політика курсу, критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Політика курсу: обов'язкове відвідування лекційних, семінарських та практичних занять; гідна поведінка під час занять.

За кредитно-модульною системою викладення навчальної дисципліни «Організація туризму» застосовуються такі основні види контролю знань:

1. Поточний контроль – систематично на різних навчальних заняттях впродовж семестру у формах:

- усне опитування;
- письмові контрольні експрес-роботи;
- тестовий контроль;

2. Підсумковий контроль – у кінці семестру після вивчення навчальної дисципліни у формі екзамену.

За рішенням викладача або кафедри *нараховуються заохочувальні бали* за наступні види робіт:

- за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання творчих завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу є необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання *академічної доброчесності* передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Якщо має місце виявлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

Підсумковий контроль зі змістового модулю 1 проводиться після вивчення теми № 4 у вигляді тестування (теми 1-4).

Підсумковий контроль по змістовому модулю 2 проводиться після вивчення теми № 8 у вигляді контрольної роботи (теми 5-8).

Схема формування оцінки.

Шкала оцінювання: національна та ECTS [8]

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів за різними формами контролю для навчальної дисциплін [8]

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ			
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль ЗАЛІК (З)/ ЕКЗАМЕН (Е)	
Аудиторна робота	Самостійна та індивідуальна робота		
≤ 40	≤ 20		
≤ 60		≤ 40	
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100			
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК+Е ≤ 100			
ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ			
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль ЗАЛІК (З)/ ЕКЗАМЕН (Е)	
Аудиторна робота	Самостійна та індивідуальна робота		
≤ 20	≤ 40		
≤ 60		≤ 40	
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100			
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК+Е ≤ 100			

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

при вивченні дисципліни застосовується мультимедійне обладнання; графічні засоби; технічні засоби: звуко- і відеозаписи тощо.

Програмне забезпечення: Платформа Moodle, Zoom, PowerPoint, Microsoft Excel, Microsoft Word.

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 2 (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності)

Додаток 1.1.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної та
наукової роботи Дніпровського
гуманітарного університету
Тетяна АЛФЬОРОВА
_____ **2024**

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА

Форма навчання денна Обсяг 4,0 кредитів ЄКТС, (120 годин)
Курс II Групи Т-

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практика	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Туризм як суспільне явище.	13	6	2	2	2	7
2	Історичні аспекти розвитку туризму	15	6	2	2	2	9
3	Туризм як вид економічної діяльності	16	6	2	2	2	10
4	Індустрія туризму та її структура.	15	6	2	2	2	9
5	Ринок туристичних послуг	15	6	2	2	2	9
6	Система показників розвитку туризму	15	6	2	2	2	9
7	Формування міжнародної туристичної політики	15	6	2	2	2	9
8	Туристична політика України на сучасному етапі	15	6	2	2	2	9
	Разом за семестр	120	48	16	16	16	72

Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 22.07.2024 р., протокол №12

Завідувач кафедри

Тетяна ТЕСЛЕНКО

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ (ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА)

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь бакалавр Спеціальність 242 Туризм і рекреація
(назва ступеня вищої освіти) (шифр і назва)

на 202 /202 навчальний рік

Основні нормативні акти:

1. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр#Text>.
2. Про затвердження Порядку надання послуг з тимчасового розміщення (проживання): Постанова Кабінету Міністрів України від 15.03. 2006 р. N 297. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/297-2006-п#Text><http://rada.gov.ua/pravo> .
3. Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання): Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. № 803. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/803-2009-п#Text> .
4. Про затвердження Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг: наказ Державної туристичної адміністрації України від 16.03.2004 N 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0413-04#Text>.
5. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закони України редакція від 31.03.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>
6. ДСТУ 4268:2003. Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги. URL: https://dnaop.com/html/29636/doc-ДСТУ_4268_2003.
7. ДСТУ 4527:2006. Послуги туристичні. Засоби розміщування.

- Терміни та визначення. URL:
https://dnaop.com/html/59525/doc-ДСТУ_4527_2006.
8. ДСТУ 4269:2003. Послуги туристичні. Класифікація готелів :
URL: https://dnaop.com/html/29982/doc-ДСТУ_4269_2003.
9. ДСТУ ISO 9000:2015. Системи управління якістю. Основні положення та словник. URL:
<https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209000.pdf> .
10. Правила роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства України від 24.07.02 р. № 219 та зареєстровані в Мін'юсті України 20.08.02 р. за №680/6968 URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0680-02#Text>
11. ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. Із Зміною № 1. URL:
https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3192362160978134152?doc_type=2.

Підручники:

1. Справи туризму та індустрії гостинності : підручник / за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. О.Б. Тарнопольського; Ун-т ім. Альфреда Нобеля. Дніпро: Ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2018. 339 с.
2. Байлик С.І, Писаревський І.М. Організація готельного господарства: підручник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 329 с.
3. Мальська М.П. Економіка туризму. Теорія та практика: підручник /М.П.Мальська. К.: ЦУЛ, 2019. 344с.
4. Мостова Л.Н. Організація обслуговування в ресторанному господарстві : підручник. Київ: Світ Книг, 2017. 657 с.
5. Сазонець І. Л., Вівсянник О.М., Баб'як О.В., Бурачик А.І. Курортна справа. Навчальний посібник. Рівне: Волин. береги, 2024. 300 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Джинджоян В.В., Тесленко Т.В., Горб К.М. Інноваційні технології в туризмі та гостинності: навч. посіб. К.: Видав. «Каравела», 2022. 340 с.
2. Кравець О.М., Козлова А.О. Вступ до фаху: конспект лекцій. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 99 с

3. Островська Г.Й. Особливості розвитку готельно-ресторанної справи: кухні народів світу: навч. посіб. Тернопіль: Підручники і посібники, 2018. 268 с.
4. Організація готельного господарства: навч.-метод. посіб. / О.І. Коркуна та ін. Львів: Добра справа, 2019. 224 с.
5. Мальська М.П. Готельний бізнес: теорія і практика. навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
6. Сазонець О.М., Тесленко Т.В., Гакова М.В., Лучанська Ю.Г. Економіка гостинності: понятійно-термінологічний словник. Київ: Каравела, 2024. 176 с.
7. Управління проектами та ризиками в туризмі: навч. посіб. / І. Л. Сазонець, О. М. Сазонець. Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2023. 220 с.
8. Джинджоян В.В., Горожанкіна Н.А., Бойко З.В. Основи туризмознавства: навчальний посібник. Київ: Видавець ФО-П Піча Ю.В., 2022. 246 с.
9. Любчук О. К. Організація туризму. Основи туризмознавства : навч. посібник / О. К. Любчук. Маріуполь : ГВУЗ «ПДТУ», 2018. – 154 с.
10. Галасюк С.С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навчальний посібник. К. Центр учбової літератури, 2019. 248 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Александрова С. А. Детермінанти розвитку туризму : колективна монографія. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 159 с.
2. Туризм і гостинність: досвід і сучасні реалії: колективна монографія / за науковою редакцією С.Р. Бабушко. Київ: Вид-во ФОП Гуляєва В.М., 2021. 244с.

3. Джинджоян В.В., Саленко А.С., Сазонець І.Л. Соціальні детермінанти розвитку сфери послуг в концепції формування постіндустріального суспільства: монографія. Рівне. Волин. береги, 2021. 160 с.
4. Ефективне управління розвитком індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі : колект. монограф. ; за заг. ред. В. В. Джинджояна. Дніпро : Дніпров. гум. ун-т, 2022. 226 с.
 5. Практика і перспективи розвитку індустрії гостинності України: монографія / за заг. редакцією д. е. н., професора Б. М. Мізюка. Львів: ЛТЕУ, 2019. 199 с.
6. Завідна Л. Д. Готельний бізнес: стратегії розвитку: монографія / Л. Д. Завідна ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 600 с.
7. Розвиток індустрії гостинності: сучасний погляд: монографія / наук. ред. Н.В. Лохман. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. 170 с.
8. Державне управління в галузі туризму та гостинності в Україні: кол. монограф. / за заг. ред. В.М. Торяника. Дніпро, 2024.
9. Туристичний та готельно-ресторанний бізнес у період кризового стану: проблеми розвитку та регулювання: колективна монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. Чепурди Л. М.; М-во освіти і науки України; Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2023. 306 с.
10. Yakovlieva-Melnyk N. Ecologization of tourism and innovation capital in the Hospitality field as components of sustainable development and Security of society in the future. International security studios: managerial, technical, legal, environmental, informative and psychological aspects. International collective monograph. Volume II. NMBU, Research and Education. 2024. ISBN 978-82-327-0549-9. P.576-600. DOI 10.5281/zenodo.10838910.
- 11.

Інші джерела:

1. Джинджоян В.В., Бережна К.О. Вирішення кризових проявів в сфері гостинності управлінськими важелями. Materials of IV International Scientific and Practical Conference «Modern science: innovations and prospects» (Stockholm, Sweden, 10-12 January 2022). С. 788-792.
2. Глобальні та регіональні аспекти розвитку туризму та гостинності : матеріали всеукр. наук.-практ. інт.-конф., м.Дніпро, 22 травня 2020 р. / упорядники В.М. Торяник, В.В. Джинджоян, С.Е. Сардак. Дніпро: ДГУ, 2020. 148 с.
3. Теоретико-прикладні аспекти розвитку індустрії гостинності, туризму, виробництва в умовах міжнародної економічної

- інтеграції матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 20 травня 2021 р. Дніпро: ДГУ, 2021. 254 с.
4. Тесленко Т.В., Романко О.В. Кадрове забезпечення готельно-ресторанної справи в транспортних локаціях України. *I Міжнародна науково-практична конференція «Формування сучасних концепцій управління туризмом та готельно-ресторанним бізнесом в умовах парадигми сталого розвитку», Запоріжжя, 9-10 грудня 2021 р.* за заг. ред. Н.В. Маковецької, Л.В. Безкоровайної. Запоріжжя: Запорізький національний університет, С.191-192.
 5. Гакова М.В. Рівні управлінського впливу в контексті регулювання поведінкових подій персоналу підприємств готельно-ресторанного господарства. *Фаховий збірник наукових праць Національного авіаційного університету «Проблеми системного підходу в економіці»*. 2019. Вип. 3 (71). Ч.1. С. 172-178. URL: http://www.psae-jrnl.nau.in.ua/journal/3_71_1_2019_ukr/25.pdf
 6. Яковлєва-Мельник Н.Г., Бігун О.В. Соціально-психологічні науки в підготовці аніматорів готельно-ресторанних закладів, як фахівців соціокультурного сервісу. *Proceedings of the XIV International Scientific and Practical Conference «The philosophical and attitudinal underpinning of scientific methods»*, April 03 – 04, 2023 Lublin, Poland by the «InterSci». 93 p. P.77-80.
 7. Яковлєва-Мельник Н.Г. Міжнародна освітня співпраці як фактор розвитку сфери освіти та туризму. *Międzynarodowa współpraca oświatowa jak przykład rozwoju zawodowego mistrzostwa fachowców: materiały z Międzynarodowego Seminarium Naukowo-Pedagogicznego*, 23.06.2022r. Łomża. Poland. MANS w Łomży, 84с.С78-80.
 8. Dzhyndzhoian V., Khodak O., Yakovlieva-Melnyk N. Innovative approaches to strategic management of analytical studies and forecasting of the activities of hotel and restaurant business enterprises. 2024. *XVI International Scientific-Practical Conference «Actual Problems of Improving Farming Productivity and Agroecology» (IPFA 2024)*. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202453802002>
 9. Sazonets I., Yakovlieva-Melnyk N., Salenko A. Conceptual foundations of the movement of innovative capital in conditions of priority development of the “green” economy. *BIO Web Conf. Volume 84. International Scientific and Practical Conference «Development and Modern Problems of Aquaculture» 2024*. <https://doi.org/10.1051/bioconf/20248401033>.
 10. Альбом без бар’єрних рішень: посібник для проектування та архітектури публічного простору. Розробник: урбан-бюро Big City Lab. 2023. URL: https://www.zoda.gov.ua/files/WP_Article_File/original/000182/182198.pdf.

Інтернет-ресурси:

- 1.Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/>.
3. Державна служба України з туризму та курортів [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.tourism.gov.ua.
4. Правила роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства України від 24.07.02 р. № 219 та зареєстровані в Мін'юсті України 20.08.02 р. за №680/6968 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0680-02#Text>
- 5.Навчально-інформаційний портал. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/book/tool/print/index.php?id=287238>.
6. ПВНЗ Дніпровський гуманітарний університет. Положення про організацію освітнього процесу. URL: https://dgu.edu.ua/files/images/documents/nmv/poloj_opp_2023%2B.pdf.
- 7.Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ). URL:<https://www.tourism.gov.ua>.

Розглянуто на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 22.07.2024 р., протокол №12

Завідувач кафедри

(підпис)

Т.В. Тесленко

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

**КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ**

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ (Основи туризмознавства)

Освітній ступінь	бакалавр <small>(назва ступеня вищої освіти)</small>	<small>(назва навчальної дисципліни)</small>	Спеціальність	242 Туризм і рекреація <small>(шифр і назва)</small>
Освітня програма	Туризм <small>(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)</small> 27.04.2023 р. №50-02			
Форма навчання	денна <small>(денна/заочна)</small> у 2024 /2025 навчальному році			

Плани семінарських (практичних)
занять обговорені та схвалені
на засіданні кафедри
22.07.2024 р., протокол №12

Завідувач кафедри

Тетяна Тесленко
(підпис)

Дніпро – 2024

Організація туризму // Плани семінарських (практичних) занять для денної форми навчання. Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2024р. _с.

РОЗРОБНИК(-И):

Яковлева-Мельник Н.Г., ст. викладач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

ТЕМА 1. Туризм як суспільне явище.

Семінарське заняття № 1 (2 год)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

основні поняття туризм, галузь туризму, подорож, рекреація, дозвілля, туристична поїздка.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: сформулювати поняття про туризм як суспільне явище, основні розділи та визначення «Про туризм», періоди розвитку туризму.

План.

1. Об'єктивні передумови виникнення теорії туризму.
2. Основні етапи і тенденції у розвитку сучасної теорії туризму.
3. Взаємозв'язок теорії туризму з іншими науками.

Практичне заняття № 1 (2 год)

ТЕМА 1. Етапи розвитку туризму та класифікація видів туризму

Завдання для самостійної роботи до Теми 1:

Завдання 1:

Заповніть таблицю (пропуски):

Класифікація туризму:

Ознаки класифікації	Види туризму
I. Мета подорожі	1. Лікувально-оздоровчий 2. 3. 4. 5. Культурно-пізнавальний 6. 7.
II. Використання транспортних засобів	1. 2. Залізничний 3. Судноплавний 4. Авіаційний (в т.ч. космічний) 5. 6. 7.
III. Характер організації подорожі	1. Індивідуальний, груповий 2. Організований, самодіяльний
IV. Термін перебування у подорожі	1. Короткочасний 2.
V. Розташування туристичної місцевості	1. Гірський 2. 3. Сільський та інші
VI. Інтенсивність туристських потоків	1. Постійний 2.
VII. Вік учасників	1. Дитячий 2. Молодіжний 3. 4. „Туризм „третього віку”

Завдання 2.

Заповніть таблицю:

Етапи розвитку світового туризму			Етапи розвитку туризму в Україні		
Назва етапу	Термін етапу	Характерні риси етапу	Назва етапу	Назва етапу	Характерні риси етапу

Дайте відповідь на питання:

1. Поясніть, чому в міжнародних документах туризм трактується як феноменальне явище сучасності?
2. Розкрийте сутність туризму, його дуалістичний характер.
3. Чим можна пояснити урізноманітнення та ускладнення суспільних функцій туризму?
4. У чому сутність соціальної функції туризму?

5. Розкрийте характер екологічної функції туризму.
6. У чому складність структурування туризму?
7. Які найпоширеніші види туризму Ви можете назвати? У чому полягає їх стратифікація?
8. Розкрийте поняття соціального туризму та порівняйте його із соціальною функцією туризму.
9. Які види та форми туризму забезпечують його пізнавальну функцію?
10. Що стало об'єктивним підґрунтям формування туризмології як нового наукового напрямку?

Індивідуальні завдання до Теми 1:

1. Назвіть види туристсько-рекреаційних ресурсів.
2. Розкрийте зміст елементів, що включені до поняття природні рекреаційні ресурси.
3. Наведіть приклади позитивного і негативного впливу туризму на природне довкілля.
4. Яку роль при цьому відіграє екологічний туризм?
5. Яка роль держави та місцевих органів управління в збереженні довкілля і природного середовища?
6. За яким принципом відбувається районування у світі та якими районами воно представлено?

Перевірте себе:

1. **ТУРИЗМ** – це: а) вид економічної діяльності, спрямований на задоволення потреб подорожуючої людини в безпечних та комфортних умовах проведення вільного часу поза місцем постійного проживання; б) соціально-економічне явище, сформоване історично і представлене самодіяльністю конкретної особи з проведення вільного часу та діяльністю підприємств індустрії туризму з організації подорожі та споживання туристичного продукту, що визначається масовістю й організованістю процесу узгодження попиту та пропозиції на ринку туристичних послуг; в) складова рекреації, її активна форма, з метою відпочинку, розваг, оздоровлення, пізнання природи, культури та побуту населення інших територій тощо.
2. **ТУРПРОДУКТ** – це: а) сукупність послуг, які надаються туристу за час подорожування: розміщення, транспортування та ще одна, не пов'язана з ними; б) специфічні споживчі блага (сукупність товарів, послуг та дійсних туристичних благ-клімат, ландшафт, акваторії тощо), які задовольняють потребу подорожуючої людини і сприяють здійсненню мети подорожі; в) тур або програма перебування туриста в подорожі.
3. **ТУРИСТИЧНИЙ РИНОК** – це: а) система відносин, сформована попитом (турист) і пропозицією (індустрія туризму) щодо формування та споживання туристичного продукту; б) форма реалізації специфічного туристичного продукту – туру; в) форма організації туристичного бізнесу. Оберіть із наведених варіантів правильний, на Вашу думку, та перевірте відповідь за підручником.

Рекомендована література до Теми 1:

1. Основні нормативні акти: 1-6.
2. Підручники: 1, 7-10.
3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали: 1, 3, 6-10.
4. Монографії та інші наукові видання: 1, 2, 3, 8-10.
5. Інші джерела: 1-7.
6. Інтернет-ресурси: 1-3, 7.

ТЕМА 2. Історичні аспекти розвитку туризму

Семінарське заняття № 2 (2 год.).

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
Періоди розвитку туризму, історичні витоки та передумови виникнення.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: визначати періоди та основні риси розвитку туризму.

План.

- 2.1. Основні чинники виникнення подорожей і туризму
- 2.2. Етапи розвитку туризму

Практичне заняття № 2 (2 год)

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Культурно-історична спадщина українського народу та можливості її використання в туризмі. Туристична індустрія України, основні складові і показники.
2. Туристична справа в Україні.
3. Краєзнавство як основа туристської діяльності в Західній Україні.
4. Особливості функціонування сфери туризму та екскурсій в Україні в 30-ті роки ХХ ст.
5. Розвиток туризму в Україні у другій половині ХХ ст.

Індивідуальні завдання до Теми 2:

1. Спільний початковий етап розвитку краєзнавства та прототуризму.
2. Екскурсійна діяльність як невід'ємна складова туристичної подорожі.
3. Розвиток туристичної інфраструктури.
4. Заснування туристичних організацій.
5. Розвиток туристичного краєзнавства в складі СРСР.
6. Сучасний стан туристичного краєзнавства в Україні.

Рекомендована література до Теми 2:

1. Основні нормативні акти: 1-6.
2. Підручники: 1.
3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали: 8, 9
4. Монографії та інші наукові видання: 1, 2, 4, 8-10.
5. Інші джерела: 1-7.
6. Інтернет-ресурси: 1-3, 7.

ТЕМА 3. Туризм як вид економічної діяльності

Семінарське заняття №3 (2 год.)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

Економічна діяльність, прибуток, витрати, ресурси, доход, галузь економіки, туристична галузь, попит, пропозиція, мотивація..

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: розуміти сутність економічних процесів та функціонування туристичної галузі; вміти пояснити процес виникнення попиту, механізм дії ринкової рівноваги.

План.

- 3.1. Економіка туризму
- 3.2. Туристична послуга
- 3.3. Мотивація та потреби споживачів
- 3.4. Попит на туристичні послуги та специфіка його формування

Практичне заняття №3 (2 год.)

Завдання для самостійної роботи до Теми 3

1. На прикладі власної подорожі (коротко вказати подорож) визначити групу мотивацій, що вплинули на вибір подорожі.
2. Визначити групу мотивацій, що вплинули на вибір подорожі:

-досвідченого спортсмена-лижника до елітного гірсько-лижного курорту;

-групи молоді пляжного відпочинку.

Індивідуальні завдання до Теми 3:

1. Якими економічними показниками характеризується туризм України?
2. Яка основна мета туристичних відвідувань України?
3. Назвіть туристичні ресурси України.
4. Визначте основні фактори, що впливають на розвиток туризму в Україні.

Рекомендована література до Теми 2:

1. Основні нормативні акти: 1-6.
2. Підручники: 1, 3.
3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали: 8,
4. Монографії та інші наукові видання: 1, 2, 4, 8-10.
5. Інші джерела: 1-7.
6. Інтернет-ресурси: 1-3, 7.

ТЕМА 4. Індустрія туризму та її структура.

Семінарське заняття №4 (2 год.)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

індустрія туризму, структура індустрії туризму, гостинність, готелі, засоби розміщення, ресторани, заклади харчування, транспорт: наземний, водний, авіаційний, сфера розваг.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: розуміти та давати пояснення структури індустрії туризму, її складових; визначати систему формування гостинності; знати ознаки (ДСТУ) закладів розміщення та їх класифікацію; знати ознаки (ДСТУ) закладів харчування та їх класифікацію; розрізняти види транспорту та вміти охарактеризувати їх особливості; розуміти та вміти обґрунтувати сферу розваг.

План.

1. Загальна характеристика суб'єктів туристичної індустрії
2. Формування системи гостинності.
3. Готелі, аналогічні засоби розміщення та їх класифікація
4. Ресторани, заклади харчування
5. Наземний, водний, авіаційний транспорт
6. Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок

Практичне заняття №4 (2 год.)

ТЕМА 4. Готельно-ресторанний бізнес.

Завдання для самостійної роботи до Теми 4:

➤ Завдання (1-3):

➤ 1. Заповнити таблицю (ДСТУ 4268:2003) :

	Засіб розміщення	Характеристика (основні відмінності)
1		
...		
14		

➤ 2. Порівняти вимоги до готелей різних категорій (загальне і відмінності)

2 пари:

- 2.1. одна зірка та дві зірки
- 2.2. одна зірка та п'ять зірок
- 2.3. дві зірки та п'ять зірок
- 2.4. дві зірки та чотири зірки
- 2.5. три зірки та одна зірка
- 2.6. три зірки та п'ять зірок
- 2.7. чотири зірки та одна зірка
- 2.8. чотири і дві зірки
- 2.9. чотири зірки та три зірки
- 2.10. п'ять зірок і чотири зірки
- 2.11. дві зірки та три зірки
- 2.12. п'ять зірок та одна

3. Виберіть будь-який тип та клас закладу РГ та з ДСТУ 4281:2004 «Заклади ресторанного господарства. Класифікація» доберіть наступну інформацію :

- показники, що характеризують обраний заклад РГ;
- додаткові послуги, які може надавати вибраний Вами тип закладу РГ;
- склад приміщень для даного типу та класу закладу РГ.

Індивідуальні завдання до Теми 4:

1. Поняття індустрії туризму.
2. Особливості міжгалузевого комплексу індустрії туризму.
3. Поняття послуга як економічна категорія.
4. Головні ознаки послуг туристичних.
5. Комплексність туристичних послуг.
6. Мобільність туристичних послуг.
7. Ритмічність туристичних послуг.
8. Головні структури індустрії туризму.
9. Яким чином позначається категорійність готелів?
У чому полягає відмінність готелі високого класу від апартамент-готелю?
- 10.4. Коли були прийняті міжнародні готельні правила?
- 11.5. Назвіть основні поняття, що характеризують готельне господарство.
- 12.6. Визначте, з якою метою здійснюється класифікація послуг готельного бізнесу.
- 13.7. Що таке "спеціалізовані заклади, що надають послуги гостинності?"

14.8. Які засоби розміщення відносяться до "колективним"? Поясніть свою відповідь.

Рекомендована література до Теми 4:

1. Основні нормативні акти: 1-6.
2. Підручники: 1-5.
3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали: 3-6, 9, 10.
4. Монографії та інші наукові видання: 1-10.
5. Інші джерела: 1-7.
6. Інтернет-ресурси: 1-10.

ТЕМА 5. Ринок туристичних послуг

Семінарське заняття №5 (2 год)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

туристичний ринок, суб'єкти туристичного ринку, механізм функціонування туристичного ринку, сегментація ринку туристичних послуг, комунікаційна система.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: знати, розуміти структуру туристичного ринку, надавати характеристику його суб'єктам; вміти пояснити механізм функціонування туристичного ринку; обґрунтовувати та пропонувати сегментацію туристичного ринку за різними ознаками; розуміти сутність функціонування комунікаційної системи ринку туристичних послуг.

План.

1. Ринок. Суб'єкти туристичного ринку.
2. Механізм функціонування туристичного ринку.
3. Сегментація ринку туристичних послуг.
4. Структурованість туристичного ринку.
5. Комунікаційна система на ринку туристичних послуг.

Практичне заняття №5 (2 год)

Завдання для самостійної роботи до Теми 5:

1. Поняття, чинники формування та види ринку туристичних послуг.
2. Територіальні структури туристичного ринку.
3. Попит і пропозиція на туристичному ринку.
Характерні ознаки та головні особливості туристичного ринку.
5. Функції ринку туристичних послуг.

6. Критерії класифікації туристичних підприємств та організацій як суб'єктів ринку туристичних послуг
7. Інфраструктура туристичного ринку та її складові.
8. Економічний механізм функціонування ринку туристичних послуг.
9. Попит та пропозиція на ринку туристичних послуг. Зони туристичного попиту.
10. Туристичні підприємства як суб'єкти ринку туристичних послуг.
11. Сегментація ринку туристичних послуг.
12. Формування ринку туристичних послуг.
13. Етапи становлення ринку туристичних послуг.
14. Етапи розвитку ринку туристичних послуг.
15. Основні тенденції ринку туристичних послуг.
16. Конкурентоспроможність туристичного ринку.

Індивідуальні завдання до Теми 5:

1. Провести сегментацію ринку туристичної послуги на ваш вибір , наприклад : екскурсія містом , тур до Парижу , тур на Балтійське море і т д .)

Мінімально підбираємо 5 критеріїв

Обговорюємо: як надана сегментація допоможе встановити комунікаційну політику з клієнтами обраного сегменту

2. Кейс . Тема: «Туристичний ринок», «Ринок туристичних послуг».

Запитання та завдання:

1. Визначте які суб'єкти ринку туристичних послуг Туреччині задіяні у наданні послуги «Stopover в Стамбулі»?
2. Охарактеризуйте вплив послуги «Stopover в Стамбулі» на розвиток туризму міста та популяризацію відповідної туристичної дестинації?
3. Визначте місце продажу (реалізації) та місце надання туристичної послуги Stopover в Стамбулі»?

Рекомендована література до Теми 5:

1. Основні нормативні акти: 1-6.
2. Підручники: 1, 3, 5.
3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали: 1, 2, 6-10.
4. Монографії та інші наукові видання: 1- 4, 8-10.

5. Інтернет-ресурси: 1-3, 7.

ТЕМА 6. Система показників розвитку туризму

Семінарське заняття №6 (2 год.)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

інформаційна система туризму, група показників, сателітний рахунок туризму, статистика ВТО, система обстежень туризму, індекс туристичної конкурентоспроможності.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: застосовувати, аналізувати загальну інформацію щодо характеристики туризму, вміти визначати групу показника, підбирати інформації відповідно до запиту - певна група - певні показники, вміти аналізувати та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки дії показників; розуміти та аналізувати індекс туристичної конкурентоспроможності регіону, країни.

План.

1. Загальна інформаційна система туризму
2. Сателітний (допоміжний) рахунок туризму
3. Статистика туризму Всесвітньої туристичної організації
4. Система обстежень туризму та відпочинку
5. Індекс туристичної конкурентоспроможності

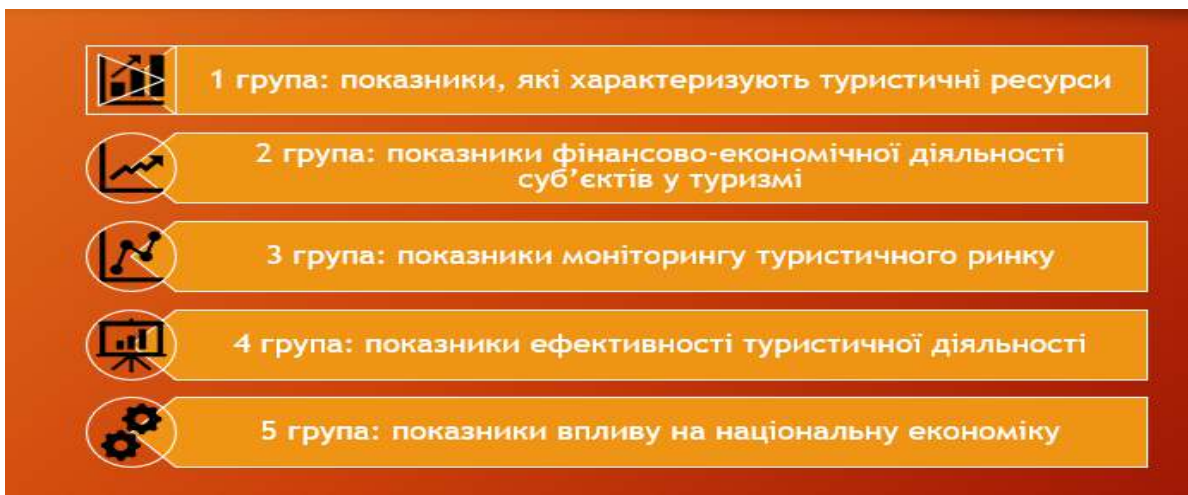
Практичне заняття №6 (2 год.)

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. Визначити складові системи показників розвитку туризму.
2. Надати характеристику свого регіону за всіма групами показників.
3. Проаналізувати складові індексу туристичної конкурентоспроможності.
4. Система обстежень туризму та відпочинку

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1. Для одного з регіонів навести показники кожної групи. Роботу оформити в презентацію.

2. Визначити для країни на вибір динаміку індексу туристичної конкурентоспроможності за останні 5 років. Зробити висновки.

Рекомендована література до Теми 6:

1. Основні нормативні акти: 1-6.
2. Підручники: 1, 3, 7-10.
3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали: 8,
4. Монографії та інші наукові видання: 1, 2, 4, 8-10
5. Інтернет-ресурси: 1-3, 7.

ТЕМА 7. Формування міжнародної туристичної політики

Семінарське заняття №7 (2 год.)

Тема 7

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

туристична політика, міжнародна туристична політика, міжнародні туристичні організації, міжнародні документи у сфері туризму.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: визначати та аналізувати специфіку туристичної політики, знати складові ті чинники ефективності туристичної політики, розумітися на діяльності міжнародних туристичних організацій, знати зміст міжнародних туристичних документів та вміти визначати порушення їх статей.

План.

- 7.1. Сутність поняття туристична політика
- 7.2. Unwto та її роль у міжнародній туристській політиці
- 7.3. Міжнародні туристські організації
- 7.4. Міжнародні документи у сфері туризму

Завдання для самостійної роботи до Теми 7:

Які статті були порушені (вказати статтю та її пункт) у вказаних ситуаціях 1-5:

А) Хартія туризму.

Б) Глобальний етичний кодекс туризму

1. Учасники туристичної групи, що знаходилася на території храму, поводити себе зухвало, висміювали місцевих відвідувачів (жінок) з покритою головою та в довгих спідницях.

А)

Б)

2. Організатори тури з країни А, посилаючись на державні акти, заборонили своїм клієнтам спілкуватися з місцевими жителями країни В.

А)

Б)

3. Під прикриттям організації туристичних подорожей турагенція «Мрія» організовувала тури до країни М з метою перевезення наркотичних засобів та торгівлею людьми.

А)

Б)

4. Організатори тури до країни Н не надали інформацію учасникам туру щодо особливостей поведінки у святих місцях країни Т. Через що, учасники туру були звинувачені в неповазі та оскверненні релігійних пам'яток країни Т.

А)

Б)

5. Туристична група з країни Х, потрапила в зону руйнівного землетрусу країни К. Країна К відмовилася допомагати туристам з країни Х евакуюватися додому.

А)

Б)

Індивідуальні завдання до Теми 7:

1. Ознайомитися зі змістом:
 1. Манільська декларація зі світового туризму (1980).
 2. Хартія туризму (1985).
 3. Гаазька декларація з туризму (1989).
 4. Глобальний етичний кодекс туризму (1999).
 5. Осакська декларація тисячоліття (2001).
2. Поняття «Міжнародні туристичні організації».
3. Unwto.
4. Конвенція ЮНЕСКО про охорону Всесвітньої культурної і природної спадщини.

Рекомендована література до Теми 7:

1. Основні нормативні акти: 1, 6-9.
2. Підручники: 1, 3, 5.
3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали: 1, 2, 7-10.
4. Монографії та інші наукові видання: 1-4, 8-10.
5. Інші джерела: 1-10.
6. Інтернет-ресурси: 1-3, 7.

ТЕМА 8. Туристична політика України на сучасному етапі

Семінарське заняття №8 (2 год.)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

управління туристичною сферою, функції державних органів управління, недержавні громадські організації, державні програми розвитку туризму.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: знати та вміти демонструвати організаційно-правовий механізм регулювання туристської діяльності; знати державні та недержавні туристичні організації та їх функції, аналізувати стан розвитку галузі.

План

1. Розвиток нормативно-правової бази туризму в Україні
2. туристична політика в Україні

Завдання для самостійної роботи до Теми 8:

1. Структура управління туристською сферою в Україні.
2. Завдання та функції державних органів управління сферою туризму.
3. Документи, що регулюють діяльність виконавчих органів в галузі туризму.
4. Недержавні громадські організації та їх місце у регулюванні розвитку туристської сфери.
5. Сучасний стан та перспективи розвитку туризму в Україні.
6. Державні національні програми розвитку туристських дестинацій законодавчі та підзаконні нормативні акти, що регламентують та регулюють такий розвиток.
7. Державна програм розвитку туризму.
8. Програми розвитку окремих видів туризму.
9. Місцеві та регіональні туристські програми та концепції.

Індивідуальні завдання до Теми 8:

1. Навести схему отримання ліцензії на туристичну діяльність.
2. Проаналізувати зміни акцентів у становленні туристичної політики України протягом останніх 25 років.

Рекомендована література до Теми 8:

1. Основні нормативні акти: 1, 6-9.
2. Підручники: 1, 3, 5.
3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали: 1, 2, 7-10.
4. Монографії та інші наукові видання: 1-4, 8-10.
5. Інші джерела: 1-10.
6. Інтернет-ресурси: 1-3, 7.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ІСПИТУ)

1. . Розкрийте сутність туризму, його дуалістичний характер.

2. Чим можна пояснити урізноманітнення та ускладнення суспільних функцій туризму?
3. У чому сутність соціальної функції туризму?
4. Розкрийте характер екологічної функції туризму.
5. У чому складність структурування туризму?
6. Які найпоширеніші види туризму Ви можете назвати?
7. Які види та форми туризму забезпечують його пізнавальну функцію?
8. На чому ґрунтується періодизація туризму?
9. Які риси притаманні мандрівництву в давні часи?
10. Яку роль в історії сучасної цивілізації відіграли Великі географічні відкриття?
11. Які явища та процеси в суспільному житті Європи XVIII – початку XIXст. сприяли виникненню туризму?
12. У яких напрямках формувався туризм в Європі?
13. Яких мандрівників з України Ви знаєте? У чому їх внесок у розвиток подорожування та знання про світ?
14. Обґрунтуйте періодизацію розвитку туризму в Україні.
15. Які риси притаманні першому етапу розвитку туризму в Україні?
16. Які риси притаманні розвиткові туризму в 70–80-тірр. XXст.? Що стимулювало розвиток туризму в Україні на цьому етапі?
17. Які характерні риси сучасного етапу розвитку туризму в Україні Ви можете назвати?
18. Охарактеризувати класифікації туризму за різними ознаками: за спрямованістю туристичних потоків, за охопленням території, за терміном подорожі, за сезонністю, за ступенем організованості, за демографічним та соціальним складом учасників подорожі, за формою організації подорожі та обслуговування, за засобом пересування, за метою подорожі.
19. Назвати види туризму.
20. Охарактеризувати класифікацію туризму за формами.
21. Виявити класифікації маршрутів та турів за територіальною ознакою, за вибором засобів пересування, за сезонністю, за тривалістю, за змістом програм, за складом учасників подорожі, за формою організації подорожі, за побудовою траси маршруту.
22. Назвати типи туристів та ознаки їх класифікації.
23. Поняття “туристичні ресурси” та їх класифікація.
24. Які критерії покладено в основу сутнісної класифікації туристичних ресурсів?
25. Розкрийте поняття "туристсько-рекреаційний потенціал території".
26. Туристичні ресурси України для пішохідного туризму.
27. Туристичні ресурси України для спелеотуризму.
28. Туристичні ресурси України для водного туризму.
29. Культурно-історичні ресурси України.
30. Розкрийте сутність різних трактувань поняття "туристична діяльність".
31. Дайте визначення поняття "туристичний продукт".

32. Назвіть складові туристичного продукту та розкрийте їх сутність.
33. Розкрийте сутність форм туристичної діяльності.
34. Дайте визначення туроператора і охарактеризуйте особливості його господарської діяльності.
35. Дайте визначення турагента і охарактеризуйте особливості його діяльності.
36. Назвіть типи туроператорів і охарактеризуйте особливості їх діяльності.
37. За якими принципами класифікуються тури?
38. Перерахуйте всі етапи розробки та затвердження туристичного маршруту.
39. Яка документація супроводжує проектування вимог до процесу обслуговування туристів?
40. Назвіть складові процесу реалізації туристичного продукту.
41. Що таке маркетинг? У чому його мета в туристичній справі?
42. За якими ознаками визначаються суб'єкти та об'єкти туристичного ринку?
43. У чому полягає механізм функціонування туристичного ринку?
44. Дайте визначення туру та поясніть, чому він є специфічним продуктом туристичного ринку? У чому його специфічність?
45. За якими ознаками класифікують тури?
46. Перерахуйте найважливіші документи, які на міжнародному рівні визначають регулювання туристичної діяльності?
47. Охарактеризуйте функції та структуру WTO.
48. Дайте визначення туристичної політики та перерахуйте складові туристичної політики.
49. Охарактеризуйте структуру Закону України "Про туризм".
50. Визначте основні цілі державного регулювання туристичної діяльності в Україні.